

УДК [347.73:657.6] (477)

DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2024-3-17>**Овчаренко Анастасія Сергіївна,**

кандидат юридичних наук,
асистент кафедри фінансового права,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
вулиця Григорія Сковороди, 77, Харків, 61024, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8697-6466>

Товкун Людмила Вікторівна,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового права,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
вулиця Григорія Сковороди, 77, Харків, 61024, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4769-9379>

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ КОШТІВ ПУБЛІЧНИХ ФОНДІВ ТА МІЖНАРОДНОЇ ДОПОМОГИ: ДОСВІД УКРАЇНИ

***Анотація.** У статті розкриті окремі аспекти поняття «фінансовий контроль за використанням публічних фондів» та шляхи його вдосконалення. Автори звертають увагу на те, що у здійсненні фінансового контролю за використанням публічних коштів, у тому числі щодо використання отриманих грантів та позик від міжнародних партнерів України, задіяна система органів, наділених відповідною компетенцією, серед яких особливе місце займають Рахункова палата та Державна аудиторська служба. В статті визначено повноваження Рахункової палати у сфері контролю над використанням публічних фондів, а саме заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). Звертається увага на те, що Рахункова палата проводить у тому числі і аудит використання міжнародної допомоги. Так, надається приклад проведення Рахунковою палатою аудиту використання гранту (пряма бюджетну підтримку Уряду США та інших донорів у складі гранту № TF0B8350, яку спрямовано на забезпечення базових потреб населення). Звертається увага на недосконалість процедури контролю за використанням коштів міжнародної допомоги, неузгодженість контрольних дій окремих державних органів фінансового контролю, що може знизити довіру з боку іноземних інвесторів та вплинути на обсяги фінансування. Крім того, окреслено функції та мету створення іншого тимчасового органу парламентського контролю: Тимчасової спеціальної комісії з питань моніторингу отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги. Аналізуються контрольні функції Державної аудиторської служби України, яка у тому числі виконує функції Національного контактного пункту з організації взаємодії з Європейським управлінням з питань запобігання зловживанням та шахрайству.*

Акцентовується, що наразі перспективним напрямком розвитку фінансового контролю є контроль під час використання в Україні фінансової допомоги, яка отримана від Європейського Союзу за для підвищення довіри до України з боку іноземних партнерів. Авторами пропонуються можливі шляхи удосконалення організації та функціонування інституту державного фінансового контролю.

***Ключові слова:** фінансовий контроль, використання публічних фондів, зовнішній фінансовий контроль (аудит), фінансовий моніторинг, міжнародна фінансова допомога.*

Ovcharenko Anastasiia, Tovkun Liudmyla. LEGAL ASPECTS OF FINANCIAL CONTROL OVER THE USE OF PUBLIC FUNDS AND INTERNATIONAL ASSISTANCE: EXPERIENCE OF UKRAINE

***Abstract.** The article reveals certain aspects of the concept of 'financial control over the use of public funds' and the ways of its improvement. The authors draw attention to the fact that the financial control over the use of public funds, including the use of grants and loans received from international partners of Ukraine, involves a system of bodies with relevant competence, among which a special place is occupied by the Accounting Chamber and the State Audit Service. The article defines the powers of the Accounting Chamber in the field of control over the use of public funds, namely, the measures of the State external financial control (audit). It is noted that the Accounting Chamber also conducts an audit of the use of international assistance.*

For example, the Accounting Chamber provides an example of the audit of the use of a grant (direct budgetary support from the US Government and other donors under the grant No. TF0B8350, which is aimed at meeting the basic needs of the population). Attention is drawn to the imperfection of the procedure for controlling the use of international assistance funds, the inconsistency of control actions of individual state financial control bodies, which may reduce the confidence of foreign investors and affect the amount of funding. In addition, the functions and purpose of another temporary parliamentary control body are outlined: The Temporary Special Commission on Monitoring the Receipt and Use of International Material and Technical Assistance. The author also analyses the control functions of the State Audit Service of Ukraine, which, among other things, acts as the National Contact Centre for the organisation of interaction with the European Anti-Fraud Office. It is emphasised that currently a challenging trend in the development of financial control is control over the use of financial assistance received from the European Union in Ukraine to increase foreign partners' confidence in Ukraine. The authors propose possible ways to improve the organisation and functioning of the institution of state financial control.

Key words: financial control, public funds use, external financial control (audit), financial monitoring, international financial assistance.

Вступ. В умовах воєнного стану в Україні та зростання зовнішнього фінансування фінансовий контроль є важливою ланкою системи управління, що має сприяти ефективному, результативному, прозорому управлінню публічними фінансами. Організація та функціонування чіткої системи фінансового контролю є обов'язковим елементом фінансової політики держави. З урахуванням цього, її вдосконалення має здійснюватись не автономно, а як системний і першочерговий захід у загальній системі перебудови фінансового механізму, оскільки в Україні ще не склалося цілісної системи державного фінансового контролю, а її основні елементи, які функціонують, діють розрізнено, не скоординовано за умов недосконалої, а часом і суперечливої нормативно-правової бази, яка регламентує їх діяльність [1].

Матеріали і методи. Актуальність даної статті полягає у тому, що переважна більшість аспектів, які торкаються контролю над грошовим обігом України в основному займалися науковці-економісти. Наукові праці юридичного спрямування з визначених питань, часто носили обмежений характер і торкалися загальних питань фінансового контролю, не деталізуючи окремо питання саме контролю за використанням публічних фондів, у тому числі у вигляді зовнішнього фінансування. У сучасній вітчизняній юридичній літературі відсутні системні дослідження, що присвячені питанням, які піднімають автори у статті.

В різні часи проблеми фінансового контролю висвітлювалися в роботах відомих вітчизняних науковців в Л. К. Воронової, Л. А. Сав-

ченко, О. П. Орлюк та інших. Окремі аспекти поняття «фінансовий контроль» визначали: О. М. Дорогих, І. В. Ващенко, А. В. Мамишев О. І. Сушинський, С. М. Гончарук, Д. В. Долбнева та інші. Разом з тим, проблеми удосконалення фінансового контролю у різних сферах набувають все більшої актуальності в умовах воєнного стану задля підвищення ефективності управління публічними фінансами, використанням Україною міжнародної допомоги, в умовах всесвітнього тренду з посиленням фінансового моніторингу та мінімізації ризиків відмивання коштів або фінансування тероризму.

Результати. Слід зазначити, що у сучасній науковій літературі відсутня єдина точка зору щодо визначення змісту фінансового контролю, а тим більше контролю саме за використанням публічних фондів, що пов'язано із багатоаспектністю цього явища. Фінансовий контроль не можна ототожнювати з управлінським контролем (управлінським обліком), бухгалтерським обліком або фінансовим аналізом, адже невід'ємною рисою контролю є реальна можливість впливу суб'єкта контролю на об'єкт у чітко регламентований нормами права спосіб.

Фінансовий контроль являє собою комплекс заходів, спрямованих на забезпечення дотримання фінансового законодавства. Об'єктом фінансового контролю є відносини, що виникають у процесі руху публічних фондів коштів. Фактично об'єкт фінансового контролю збігається з об'єктом фінансових відносин. Здійснення заходів фінансового контролю ускладнене значною кількістю

законів та підзаконних нормативно-правових актів у цій сфері. У Законі України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» була зроблена спроба впорядкувати правове регулювання такого контролю, проте виходячи зі змісту його норм можна зробити висновок, що він регламентує діяльність лише одного органу державного фінансового контролю і саме на стадії використання публічних коштів – Державної аудиторської служби.

В цілому фінансовий контроль спрямований на дотримання фінансової дисципліни, під якою слід розуміти стан дотримання органами державної влади й місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, фізичними і юридичними особами визначеного законодавством порядку формування, розподілу і використання коштів публічних фондів. У здійсненні фінансового контролю за використанням публічних коштів, у тому числі щодо використання отриманих грантів та позик від міжнародних партнерів України, задіяна система органів, наділених відповідною компетенцією, серед яких особливе місце займають Рахункова палата та Державна аудиторська служба.

Так, Рахункова палата є державним колегіальним органом зі спеціальним статусом, конституційним повноваженням якого є здійснення від імені Верховної Ради України контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням (ст. 1 Закону України «Про Рахункову палату») [2]. Повноваження, покладені на Рахункову палату здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). В свою чергу, державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення фінансового аудиту, аудиту ефективності, експертизи, аналізу та інших контрольних заходів. Відповідно до ст. 4 Закону України «Про Рахункову палату» фінансовий аудит полягає у перевірці, аналізі та оцінці правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фак-

тичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами. Аудит ефективності передбачає встановлення фактичного стану справ та надання оцінки щодо своєчасності і повноти бюджетних надходжень, продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів їх розпорядниками та одержувачами, стану внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів.

Фінансовий аудит є лише однією з трьох форм державного аудиту, закріплених у стандартах ISSAI: фінансового аудиту (financial auditing), аудиту ефективності (performance auditing) та аудиту відповідності (compliance auditing). Ці форми аудиту значно відрізняються одна від одної, мають свою мету, завдання та особливості виконання. Відповідно в ISSAI розроблено окремі групи стандартів стосовно кожної форми аудиту. З прийняттям у 2015 році Закону «Про Рахункову палату» було виокремлено поняття фінансового аудиту, аудиту ефективності, а аудит відповідності не був врахований. Для повноцінного становлення Рахункової палати України як вищої аудиторської інституції необхідно в повній мірі імплементувати стандарти ISSAI в діяльність Рахункової палати. Процес імплементатії передбачає здійснення офіційного перекладу стандартів українською мовою за спеціальною процедурою, передбаченою INTOSAI. Наступним кроком є визначення рівня імплементатії ISSAI. У 1998 році Рахункова палата України стала повноправним членом INTOSAI, що де-факто визначає її як вищу аудиторську інституцію, однак для правового закріплення цього статусу Рахункової палати необхідно закріпити цей статус в Конституції України у статті 98 Конституції України. Конституційне закріплення цього статусу буде відповідати вимогам стандартів ISSAI, зокрема Лімської декларації.

Рахункова палата проводить у тому числі і аудит використання міжнародної допомоги. Наприклад, у 2023 році Рахункова палата провела аудит використання гранту, щоб оцінити ефективність використання коштів

прямої бюджетної підтримки Уряду США й інших донорів та досягнення цілей Угоди про грант [3]. Зазначений аудит проведено Рахунковою палатою з метою дослідження та висвітлення напрямів, на які використано кошти гранту, у тому числі прямої бюджетної підтримки Уряду США та інших донорів. Так, У 2022 році Україна отримала пряму бюджетну підтримку Уряду США та інших донорів у складі гранту № TF0B8350, яку спрямовано на забезпечення базових потреб населення. Метою такого аудиту була оцінка ефективності використання прямої бюджетної підтримки Уряду США та інших донорів для забезпечення життєво важливих потреб населення України в умовах воєнного стану та досягнення цілей Угоди про грант Цільового фонду багатьох донорів зі співфінансування Програми Другої позики на політику розвитку у сфері економічного відновлення для України. У звіті зазначено, що грантові кошти надійшли на єдиний казначейський рахунок та були спрямовані на видатки загального фонду державного бюджету у травні 2022 року. У рамках Угоди про грант Україна отримала 33508,3 млн гривень. Кошти гранту становили майже третину видатків загального фонду державного бюджету (98,5 млрд грн), проведених у травні 2022 року. Кошти гранту № TF0B8350 складно виокремити серед інших видатків загального фонду. Умовами Угоди про грант не передбачено запровадження контрольного механізму за спрямуванням та використанням коштів гранту. Незважаючи на невизначеність конкретних вимог до звітності щодо витрат, пов'язаних з отриманими коштами.

Угодою про грант встановлено обмеження на використання цих коштів. Відповідно до умов Угоди про грант Мінфін зобов'язався не використовувати кошти гранту для фінансування «Виключених видатків». Угода про грант чітко визначає «Виключені видатки»: забороняється використання грантових коштів на різні цілі, включаючи витрати, пов'язані з товарами військового призначення, предметами розкоші, екологічно небезпечними товарами та платежами, забороненими Радою Без-

пеки ООН. Так, згідно зі ст. 43 Бюджетного кодексу України до функцій Державної казначейської служби України щодо казначейського обслуговування бюджетних коштів входить контроль за здійсненням бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень бюджету, реєстрації взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів та здійсненні платежів за цими зобов'язаннями. Основним завданням Казначейства є реалізація державної політики у сферах казначейського обслуговування бюджетних коштів, коштів клієнтів відповідно до законодавства, бухгалтерського обліку виконання бюджетів [4]. При цьому у випадку зазначеного гранту Казначейство обмежалося контролем однієї цілі – відстеженням надходження на єдиний казначейський рахунок податків та зборів, інших внутрішніх надходжень (без урахування коштів міжнародної допомоги) для покриття видатків на національну безпеку та оборону. Як зазначено у Звіті, Казначейство не відстежувало фактичного спрямування коштів гранту. Ця проблема ускладнилася тим, що Міністерство фінансів України не надало розпорядникам коштів вказівок чи інструкцій щодо використання коштів гранту № TF0B8350. Зазначене зумовлює неструктурованість системи для розпорядників коштів, що може призвести до проблем у використанні коштів. Все це обумовило ускладнення процедури відстеження грантових коштів щодо недопущення «Виключених видатків». Отже, як бачимо процедури контролю за використанням грантів є ускладненими, що може знизити довіру з боку іноземних інвесторів та вплинути на обсяги фінансування.

Отже процедури контролю за напрямками використання як грантів, так і цільової фінансової допомоги потребують подальшого узгодження з боку різних органів фінансового контролю (як Державної аудиторської служби, Державної казначейської служби, розпорядників бюджетних коштів, так і Рахункової палати) та впровадження дієвих механізмів фінансового контролю та звітності.

З метою продовження забезпечення здійснення парламентського контролю з питань

отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану в Україні, утворено нову Тимчасову спеціальну комісію з питань моніторингу отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги. Так, 16 липня 2024 року Верховною Радою України прийнято Постанову «Про деякі питання здійснення парламентського контролю з питань отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану» [5]. Її завданнями було визначено: підготовку та подання на розгляд до Верховної Ради України, в установленому порядку, законодавчих ініціатив щодо створення моделі парламентського контролю над використанням міжнародної матеріально-технічної допомоги, зокрема, озброєння, наданого міжнародними партнерами (союзниками) Україні для боротьби проти російської воєнної агресії, з метою забезпечення прозорості та законності процесу використання наданої міжнародної матеріально-технічної допомоги під час війни; здійснення збору та аналізу, в межах повноважень, інформації для проведення парламентських слухань щодо випадків неналежного чи нецільового транспортування, розподілення чи використання міжнародної матеріально-технічної допомоги (зокрема, озброєння, наданого міжнародними партнерами (союзниками) України під час дії воєнного стану). Проте на даний час роботу зазначеної комісії завершено.

Центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю саме щодо публічних фінансів на стадії їх використання є Державна аудиторська служба України. Так, головними завданнями зазначеного органу державного фінансового контролю згідно зі ст.2 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» є: здійснення державного фінансового контролю за використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, правильністю визначення потреби в бюджетних коштах та взяттям зобов'язань,

ефективним використанням коштів і майна, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності у міністерствах та інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах і суб'єктах господарювання державного сектору економіки, в тому числі суб'єктах господарювання, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належить суб'єктам господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують державне чи комунальне майно, за дотриманням бюджетного законодавства, дотриманням законодавства про закупівлі, діяльністю суб'єктів господарської діяльності незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні [6].

Державна аудиторська служба України відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 07.07.2021 № 702 виконує функції Національного контактного пункту (далі – НКП) з організації взаємодії з Європейським управлінням з питань запобігання зловживанням та шахрайству (OLAF) [7]. Європейське управління з питань запобігання зловживанням та шахрайству (European Anti-fraud Office, OLAF) – орган, відповідальний за боротьбу з шахрайством та зловживаннями у використанні коштів із бюджету Європейського Союзу. Місія OLAF полягає у виявленні, розслідуванні та припиненні шахрайства з коштами ЄС. У березні 2023 року між сторонами підписано Адміністративну домовленість про співробітництво.

Контактні функції виконує окремий структурний підрозділ ДАСУ. Саме він інформує OLAF про факти шахрайства, корупції чи будь-якої іншої незаконної діяльності, які можуть вплинути на інтереси ЄС. Державна аудиторська служба України поглиблює співпрацю з міжнародними організаціями з метою

впровадження передового досвіду західних країн для запобігання корупційним проявам у процесі використання бюджетних коштів, зокрема під час відновлення зруйнованих війною об'єктів. Одним із основних завдань НКП є забезпечення інформування OLAF про факти шахрайства, корупції чи будь-якої іншої незаконної діяльності, які можуть вплинути на інтереси Європейського Союзу. Так, НКП виконує координаційну роль, у тому числі: отримує, узагальнює інформацію про можливі порушення під час використання в Україні фінансової допомоги, яка отримана від Європейського Союзу, та забезпечує її передачу в повному обсязі компетентним органам України та ЄС; взаємодіє з органами державної влади з питань розгляду офіційних запитів щодо наявності фактів порушення вимог законодавства, інших міжнародних договорів, укладених між Україною та Європейським Союзом у сфері зовнішньої допомоги ЄС, контрактів, виконання яких здійснюється за підтримки Європейського Союзу та інше.

Як бачимо наразі перспективним напрямком розвитку фінансового контролю є контроль під час використання в Україні фінансової допомоги, яка отримана від Європейського Союзу за для підвищення довіри до України з боку іноземних партнерів. У зв'язку із чим вважаємо необхідним звернути увагу на такі два органи фінансового контролю за використанням коштів, у тому числі позичкових, як Рахункова палата та Державна аудиторська служба. Проте жодний нормативно-правовий акт не визначає порядок обміну інформації, отриманого в результаті проведення заходів фінансового контролю різними органами. Крім того, контрольні повноваження окремих органів частково дублюють один одного (наприклад, повноваження Рахункової палати та Державної аудиторської служби), що є неприпустимим, особливо у світі підвищеної уваги міжнародних партнерів України до здійснення ефективного фінансового контролю за використанням коштів зовнішніх позик та грантів.

Висновки. Як бачимо, в умовах сьогодення фінансовий контроль за використанням публічних коштів фактично діє не як

чітка впорядкована система, а складається з окремих ланок. Здійснення заходів контролю ускладнене значною кількістю законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів та відсутністю єдиного законодавчого акта, який би упорядкував систему органів такого контролю, розмежував би їх повноваження та визначив заходи такого контролю.

Серед можливих шляхів удосконалення організації та функціонування інституту державного фінансового контролю можемо виділити такі: гармонізація національного законодавства відповідно до вимог і стандартів Європейського Союзу; поглиблення співпраці органів фінансового контролю України з міжнародними організаціями, чітке розмежування та закріплення повноважень, функцій за відповідними органами державного фінансового контролю у цій сфері; підвищення рівня прозорості контролюючих органів; впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в діяльність органів державного фінансового контролю для створення умов ефективного виконання ними завдань та ідентифікації, аналізу та оцінки ризиків діяльності підконтрольних суб'єктів, зокрема високоризикових операцій; регламентація, впровадження та належне технічне забезпечення обміну інформацією між контролюючими органами, а також забезпечення автоматизованого доступу до відповідних баз даних щодо результатів заходів контролю, створення ефективної моделі парламентського контролю над використанням міжнародної матеріально-технічної допомоги, зокрема, озброєння, наданого міжнародними партнерами (союзниками) Україні для боротьби проти воєнної агресії, з метою забезпечення прозорості та законності процесу використання наданої міжнародної матеріально-технічної допомоги під час війни. Злагоджена система внутрішнього та зовнішнього фінансового контролю в публічному секторі стимулює прозоре та ефективне управління публічними фінансами, а відтак має визначальний вплив на зміцнення економіки нашої держави та підвищення рівня довіри міжнародних партнерів на шляху до неминучої перемоги України.

Список використаних джерел:

1. Гончарук С.М., Долбнєва Д.В., Приймак С.В., Романів Є.М. Фінансовий контроль: теорія, термінологія, практика : [навчальний посібник]. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 298 с.
2. Про Рахункову палату: Закон України від 2 липня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>.
3. Звіт про результати аудиту ефективності на тему «Пряма бюджетна підтримка Уряду США та інших донорів для забезпечення життєво важливих потреб населення України в умовах війни» від 21.12.23. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2023/31-1_2023/Zvit_31-1_2023.pdf.
4. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>
5. Про деякі питання здійснення парламентського контролю з питань отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану: Постанова Верховної Ради України від 16.07.2024р. № 3851-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3851-20#Text>.
6. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26 січня 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>.
7. Деякі питання взаємодії з Європейським управлінням з питань запобігання зловживанням та шахрайству (OLAF) та Європейським судом аудиторів (ЄСА) з питань виконання розділу VI “Фінансове співробітництво та положення щодо боротьби із шахрайством” Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та додатків до нього: Постанова КМУ від 7 липня 2021 р. № 702. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/702-2021-%D0%BF#Text>.

References:

1. Honcharuk, S.M., Dolbnieva, D.V., Pryimak, S.V., & Romaniv, E.M. (2019). *Finansovyi kontrol: teoriia, terminolohiia, praktyka : [navchalnyi posibnyk]* [Financial control: theory, terminology, practice]. Lviv : LNU im. I. Franka. 298 p. [in Ukrainian].
2. Zakon Ukrainy «Pro Rakhunkovu palatu» [The Law of Ukraine «On the Accounting Chamber»]. (n.d.). [zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text> [in Ukrainian].
3. Zvit pro rezultaty audytu efektyvnosti na temu «Priama biudzhetna pidtrymka Uriadu SSHa ta inshykh donoriv dlia zabezpechennia zhyttievo vazhlyvykh potreb naseleння Ukrainy v umovakh viiny [Report on the results of the performance audit on ‘Direct budget support of the US Government and other donors to meet the vital needs of the population of Ukraine in the context of the war’]. (n.d.). [zakon.rada.gov.ua](https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2023/31-1_2023/Zvit_31-1_2023.pdf). Retrieved from: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2023/31-1_2023/Zvit_31-1_2023.pdf [in Ukrainian].
4. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy Pro Derzhavnu kaznacheisku sluzhbu Ukrainy [Regulations on the State Treasury Service of Ukraine]. (n.d.). [zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
5. Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy Pro deiaki pytannia zdiisnennia parlamentskoho kontroliu z pytan otrymattia i vykorystannia mizhnarodnoi materialno-tekhnichnoi dopomohy pid chas dii voiennoho stanu [On some issues of parliamentary control over the receipt and use of international material and technical assistance during martial law: Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine]. (n.d.). [zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3851-20#Text). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3851-20#Text> [in Ukrainian].
6. Zakon Ukrainy Pro osnovni zasady zdiisnennia derzhavnoho finansovoho kontroliu v Ukraini [Law on the Basic Principles of State Financial Control in Ukraine]. (n.d.). [zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> [in Ukrainian].
7. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy Pro Deiaki pytannia vzaiemodii z Yevropeiskym upravlinniam z pytan zapobihannia zlozhvanniam ta shakhraistvu (OLAF) ta Yevropeiskym sudom audytoriv (IeSA) z pytan vykonannia rozdil VI “Finansove spivrobitnytstvo ta polozhennia shchodo borotby iz shakhraistvom” Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnyimi derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony, ta dodatkiv do noho. [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on some issues of cooperation with the European Anti-Fraud Office (OLAF) and the European Court of Auditors (ECA) on the implementation of Title VI ‘Financial Cooperation and Anti-Fraud Provisions’ of the Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand, and its annexes]. (n.d.). [zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/702-2021-%D0%BF#Text). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/702-2021-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].